

MOJE PROFESE

Sborník dobré praxe pro kariérové poradce

IMPULS
PRO KARIÉRU
A PRAXI

Jhk.cz

JIHOČESKÁ
HOSPODÁŘSKÁ
KOMORA

Jihočeský kraj

Tato publikace „**Moje profese**“ vznikla v rámci aktivity Asistenčního centra Impuls pro kariéru a praxi, při Jihočeské hospodářské komoře díky realizaci projektu „Implementace Krajského akčního plánu Jihočeského kraje I“, který je spolufinancován Evropskou unií. Registrační číslo projektu CZ.02. 3. 68/0.0/0.0/16_034/0008367

Informace o projektu

Hlavním cílem projektu je naplnění potřeb a odstranění nedostatků ve vzdělávání, které byly popsány v Krajském akčním plánu rozvoje vzdělávání v Jihočeském kraji a příslušných analýzách a strategiích.

Publikaci připravil: kolektiv pracovníků Jihočeské hospodářské komory a Jihočeské společnosti pro rozvoj lidských zdrojů, o.p.s

Grafický design: Čestmír Sukdol, www.brandi.cz

Elektronická verze publikace je k dispozici na: www.impulsprokarieru.cz

2020

Obsah

Komunikujte se žáky, ale i rodiči trojúhelník: učitel – žák – rodiče	5
Vytvořte si vztah se žáky	6
Zapojte do hry rodiče	8
Zjistěte, co žáky baví a čeho chtějí dosáhnout (proces sebepoznání)	11
Vyzkoušejte s žáky zájmové testování	12
Zapojte celou třídu, ale i ostatní učitele	13
Představte svým žákům svět práce, je jen na nás, jaký svět jim ukážeme	17
Důležitý je prožitek – vezměte je ven	18
Pozvěte si osobnost, inspirujte	22
Životopis, pracovní pohovor	24
Podnikavost a kreativita	25
Výběr střední školy není jednoduchý, pomozte žákům se zorientovat.	29
Kde hledat informace	31
Kdo mi poradí	33
Příhlaška – přijímací řízení – přijetí rozhodnutí (3P)	35

Úvodní slovo

Vážení ředitelé škol, vážení pedagogové,

brožura „Moje profese“ je určena pro přímou práci výchovných a kariérových poradců základních a středních škol jako podpůrný materiál při komunikaci s žáky a rodiči. Publikace obsahuje mnoho příkladů inspirativní praxe z oblasti kariérového poradenství, která vychází především z tříleté praxe realizace našeho projektu. Smyslem brožury je inspirovat výchovné a kariérové poradce k realizaci aktivit, které se během projektu osvědčily a podpořit tak přenos dobré praxe mezi školami. Brožura je k dispozici jak v tištěné podobě, tak elektronické podobě ve formátu PDF a mnohé přílohy, na které se v jednotlivých kapitolách odkazujeme, lze stáhnout jako pracovní listy, nebo jako šablony k vašemu přímému využití.

Věříme, že uvedené příklady aktivit budou pro Vás inspirací, a protože v mnoha případech se jedná o aktivity, na kterých společně s námi dlouhodobě spolupracujete, těšíme se, že budeme společně kariérové poradenství na Vašich školách dále rozvíjet.

Těšíme se na spolupráci

Jihočeská hospodářská komora společně s týmem
Asistenčního centra Impuls pro kariéru a praxi

Na úvod z deníku kariérového poradce

1. září - den „D“

- 5:59 Vypínám budík, který ani nestihl zazvonit.
Co mě dnes čeká?
Včera jsem se probouzel ještě jako běžný učitel základní školy.
Dnes už jako kariérový poradce.
- 6:01 Zapínám kávovar a po cestě do koupelny zakopávám o psa.
Už dva roky lehává na stejném místě...
- 7:15 Školník mě zdraví při příchodu do školy, kolega mi ironicky přeje dobré ráno a po cestě do kabinetu potkávám ředitele. Zatím je dnešek stejný jako každý jiný den.
- 12:00 V jídelně na mě čeká, kromě překvapení našich kuchařek v podobě plněných knedlíků, můj předchůdce.
Ten mi, jen co si naleje čaj z várnice, předá svoje znalosti a tipy jak na práci dobrého kariérového poradce. Stále jsem v obavách, zda se to všechno dá zvládnout.
- 13:05 Po hodinové debatě jsem s velkou úlevou zjistil, že práce kariérového poradce je nebýt na to sám.
Radu aktivit dělám jako třídní učitel a stejně tak moji kolegové.

Moje úloha bude zajistit, aby kariérové poradenství fungovalo pro všechny žáky a bylo dobře doplněno celou řadou aktivit. Nicméně je spousta typů, námětů a rad.
Je potřeba to všechno dát na papír.
- 15:30 Žlutovo. Tahák kariérového poradce je na světě. Věřím, že spolu s kolegy se to dá zvládnout.
- 23:05 Už skoro usínám, ale napadá mě ještě, že ten můj „tahák“ by se možná mohl hodit i dalším kariérovým poradcům...

Jaká je tvoje vysněná práce? [#impulsprokarieru](#)

VAŘENÍ JE PRO MĚ
JAKO **VSTUP DO**
PESTRÉ A VYSNĚNÉ
DIMENZE PLNÉ
FANTAZIE

Adam B.

IMPULS
PRO KARIÉRU
A PRAXI

Komunikujte se žáky, ale i rodiči
trojúhelník: učitel – žák – rodiče

Spolupráce rodiny a školy má v kariérovém poradenství nezastupitelnou roli. Věnujte tomuto vztahu svůj čas a energii – je to investice, která se vrátí...

Vytvořte si vztah se žáky

„Jsou mladí a mají se rozhodnout.

Ukažte jim, že je tu někdo, kdo jim může poradit.“

Proč je to důležité

Ve 13 či 14 letech děti začínají poznávat jiný svět, svět dospělých. A přesně v této době chceme, aby se žáci rozhodovali o své profesní budoucnosti. Nastal čas jim podat pomocnou ruku – jak ze strany rodiny, tak školy. Pro žáka je to ideální doba, kdy by měl poznat svého kariérového poradce.

Vaši žáci si začínají uvědomovat, že při volbě dalšího vzdělávání musí brát v úvahu vědomosti, dovednosti, své vlastní schopnosti a nadání, ale také se zajímat o kritéria pro přijetí na vybranou školu. Kariérový poradce se stává průvodcem při jejich sebepoznání, objevování a rozhodování.

„Měl jsem na základní škole samé jedničky, a tak jsem šel na doporučení třídní učitelky na gymnázium. Brzo se ale moje známky zhoršily, musel jsem se učit látku, která mě nebavila. Třídní učitel mi zařídil schůzku s kariérovým poradcem. S tím jsem probral nejen moje koníčky, ale i možnosti do budoucna. Uvědomil jsem si, že bych chtěl studovat techniku a díky tomu jsem přestoupil na jinou školu. Najednou mě už škola zase bavila.“

Jakub

Jak na to

I když často vypadají žáci v tomto věku takzvaně „nad věcí“, najdou se mezi nimi tací, které rozhodování o další budoucnosti stresuje. Někteří si neumí představit, proč je to důležité, jiní neví, jak na to a pak je zde určitě skupina žáků, o jejichž budoucnosti rozhodují rodiče.

Vysvětlíte žákům celý proces rozhodování o výběru povolání. Zároveň jim ukažte cestu, která jim v tom pomůže. Díky Vám zjistí, že na to nejsou sami. Ti, co třeba nemají takovou podporu v rodině nebo naopak chtějí vyvrátit představy rodičů, s kterými se neshodují, vaši pomocnou ruku uvítají.

Poznat sám sebe a své silné stránky

Najít vhodný obor a typ studia

Zjistit nabídku škol a poznat zázemí

Vybrat si školu, obor a přihlásit se

Připravit se na testy a zvládnout je

Sledovat svůj cíl a dosáhnout toho, co chci

Tipy pro vaši práci

Pusťte video

- ✓ „Moje profese, moje budoucnost“ – motivační spot https://youtu.be/CBOQ_cFI05U, na který navazuje 7 spotů týkajících se výběru střední školy, představení práce kariérového poradce a dalších témat spojených s kariérovým poradenstvím a síťováním firem a škol.
- ✓ Ostatní spoty naleznete na www.impulsprokarieru.cz.

Síla příběhu

Řeknete jim příběh vašeho žáka, anebo ještě lépe, ať vás v hodině absolvent navštíví. Bude vaším posluchačem nejen blízky z hlediska věku, ale i mluvy a názorů.

Zapojte do hry rodiče

„Rodiče by měli vědět, kdo je na škole odpovědný za kariérové poradenství, i oni často potřebují poradit.“

Proč je to důležité

Rodiče své děti znají velmi dobře, ví, jak se chovají v různých situacích a k čemu tíhnou. Mají také přehled o tom, jak jejich ratolesti zvládají domácí přípravu, jak se učí a jak zvládají stresové situace. Proto hraje rodič klíčovou úlohu při rozhodování dětí o dalším studiu. Rodič by neměl za žáka rozhodovat, ale do procesu výběru studia rozhodně patří.

O svém dalším studiu by měl rozhodnout žák po konzultaci s rodiči, kteří se například poradili s učitelem či psychologem. Dítě totiž ví, co ho baví, zajímá nebo naopak nebaví a nechce dělat. Zvažuje, na co má a jaký typ školy zvládne. Může mít ale také špatnou zkušenost a málo sebedůvěry, a tak rada druhých je na místě. Současně je třeba jej nasměrovat, pomoci mu získat dostatečné množství podnětů a informací, aby bylo rozhodování pro něj snazší. Kariérový poradce i rodiče mohou v této chvíli žákovi velmi pomoci.

„Když jsem byla v osmičce, tak mi školu vybrali rodiče. Vlastně babička, která za první republiky navštěvovala tehdy prestižní rodinnou školu a byla nadšená, že se znovu po revoluci obor otevírá. Obor se vůbec neujal. Naštěstí pro mě měl ekonomické předměty a maturitu, a tak jsem díky hodinám matiky navíc a přípravě mohla jít na vysokou. Stálo to ale mnohem více úsilí a za výběr střední jsem se dlouho styděla. Dodnes mě mrzí, že jsem se tenkrát nemohla rozhodnout sama.“

Zuzka

Jak na to

Někteří rodiče se možná ještě s kariérovým poradenstvím nesetkali, a také ani často neví, jaké jim kariérový poradce může poskytnout služby a informace o volbě povolání svého dítěte. Proto by měl kariérový poradce sám aktivně podpořit i zapojení rodičů. Pro takové zapojení je vhodné využít různé hry či úkoly, které připraví žáci společně s rodiči. Například to může být společný projekt, kdy žáci s rodiči budou mít za úkol sepsat přehled povolání členů rodiny a jejich studovaných škol a určit strategii volby dalšího vzdělávání nebo si společně vypíšíou vysněná povolání, kdo je inspiroval a ovlivňoval a jak si vybrali další studium. Nebo mohou žáci s rodiči zpracovat seznam středních škol nabízející preferovaný obor a seznam firem, ve kterých lze nalézt následné uplatnění.

Řadě rodičů ale bude stačit si jen s kariérovým poradcem promluvit a poradit se s ním. První kontakt s rodiči je vhodný např. na třídních schůzkách, kde se kariérový poradce představí a vysvětlí svojí pozici. Následně by se měl kariérový poradce potkat s rodinou již individuálně a měl by jim sdělit, co vše může nabídnout škola a co jiné organizace. Pro každého by měl mít poradce vyhrazen pevně stanovený čas.

Tipy pro vaši práci

1. Inspirujte se v dalších publikacích od odborníků, jako je například Průvodce pro (školní) kariérové poradce, Jak efektivně zavést kariérové poradenství do škol či publikace na webu euroguidance.cz. Rozcestník pro tyto publikace naleznete na **www.impulsprokarieru.cz**.
2. Připravte pro rodiče manuál a rady, jak mají postupovat. Možná to pomůže zodpovědět řadu jejich dotazů a vám zefektivnit práci.
3. Pro rodiče můžete také připravit setkání na téma, jak podporovat silné stránky svých dětí a jak je podporovat v samostatných rozhodnutích v kariérovém rozvoji.
4. Rodiče ale také můžete aktivně zapojit do výuky či skupinového poradenství se žáky. Někteří mohou přijít do školy představit svá povolání, či vysvětlit učivo, jiní zase budou moci zařadit exkurzi na svém pracovišti.

Jaká je tvoje vysněná práce? #impulsprokarieru

KDYŽ SE NUDÍM
A NEVÍM CO
DĚLAT, ZVEDNU
SE A ZAČNU
TANCOVAT!
A TO CHCI
JEDNOU
DĚLAT I JAKO
SVOU PRÁCI.

Eliška L.

Zjistěte, co žáky baví a čeho chtějí
dosáhnout (proces sebepoznání)

*Žádný z online dostupných testů není plnohodnotnou
náhradou odborného vyšetření či odborné konzultace
v oblasti profesní volby. Slouží jen jako doplňkový nástroj
a inspirace při úvahách o volbě oboru.*

Vyzkoušejte s žáky zájmové testování

„Pomozte svým žákům nabrat ten správný směr. Proces sebepoznání je pro rozhodnutí o dalším profesním směřování klíčové.“

Existuje celá řada screeningových, či přímo testovacích nástrojů, které mohou žákovi pomoci v procesu sebepoznání, my uvádíme příklady na aplikaci SALMONDO Junior, kterou jsme pilotně poskytli kariérovým poradcům základních škol Jihočeského kraje v letech 2018–2020 a máme tedy dostatečný reprezentativní vzorek žáků, kteří s aplikací pracovali.

Proč je to důležité

Když nevím, co chci, nemohu toho dosáhnout. Zájmové testování žáků může být velmi efektivním způsobem, jak pomoci účelnému dialogu mezi žákem, rodičem a školou při kariérním rozhodování žáka. Zamýšlenou rolí Salmonda Junior v poradenství je, aby aplikaci mohli používat samostatně přímo žáci a zároveň aby obsažené metody poskytovaly cenné informační podklady, na které je možno navázat osobní konzultací s kariérovým poradcem, či specialistou v pedagogicko-psychologické poradně.

„Psychologické testy a dotazníky mohou výrazně napomoci k prohloubení sebepoznání. Dlouhodobější a systematická spolupráce s klienty, kterou Salmondo poskytuje, navíc pomáhá stanovit osobní cíle a stimulovat jejich naplňování.“

Doc. PhDr. Martina Hřebíčková, Dr., DSc.

Vedoucí vědecká pracovnice Psychologického ústavu AV ČR, v. v. i. v Brně

Jak na to

Aplikace Salmondo Junior je složena z pestré palety modulů, z nichž každý určitým způsobem zapadá do výše zmíněných potřeb žáka. Žák těmito moduly postupně prochází pomocí „průvodce“, což je námi připravený doporučený průchod aplikací. Student má následně možnost nasdílet své výsledky poradci, který si je jednoduše zobrazí ve svém účtu, případně k nahlédnutí do nich pozvat rodiče.

Při samotném testování je nutné žákovi vytvořit bezpečné a klidné prostředí a pro práci s výsledky testů je nutné si zajistit informovaný souhlas.

Výsledky je vhodné vždy se žákem konzultovat a porovnat je tak i se zájmy žáka, a i jeho preferovaným či zvoleným studijním oborem. Z tohoto důvodu je nezbytné znát metodiku daného nástroje, užití včetně následného vyhodnocení a interpretace výsledků. Úkolem kariérového poradce v této fázi již není jen doporučení vhodné a všestranně vyhovující profese, ale vedení žáka k samostatné volbě vhodného povolání.

Kompletní příručku pro práci s aplikací Salmondo Junior naleznete na

<https://www.impulsprokarieru.cz/pro-poradce/nastroje-a-pomucky>.

Tipy pro vaši práci

Zájmové testování žáků je pouze jedním z mnoha způsobů, jak pomoci žákům poznat sebe sama. Níže uvádíme některé další odkazy, na kterých naleznete nejen informace o testování žáků k volbě střední školy, ale také volně dostupné i placené testy pro žáky:

- ✓ „Najdi si svoji střední“ – motivační spot <https://youtu.be/NS6YgS67XDo>
- ✓ „Kam po střední“ – motivační spot <https://youtu.be/MUmQy7UYQiQ>
- ✓ SALMONDO – zájmové testování žáků ZŠ, SŠ <https://www.salmondo.cz/>
- ✓ TestyTesty – placené testy pro žáky ZŠ i SŠ <https://www.testytesty.cz/>
- ✓ Profitest – orientační test volby povolání: <https://infoabsolvent.cz/Profitest>
- ✓ Emiero – orientační test volby povolání <https://www.emiero.cz/>
- ✓ Proškoly.cz – testy na procvičování znalostí <https://www.proskoly.cz/>

Zapojte celou třídu, ale i ostatní učitele

„Nemusíte být na vše sami. Společně toho často dokážeme víc.“

Proč je to důležité

Pokud kariérový poradce bude pracovat se žáky ve skupině, zefektivní to nejen jeho čas, ale přinese to i další pozitiva. Žáci si například mohou navzájem sdílet své názory, ale také pocity a obavy (samozřejmě za podmínek, že panuje pozitivní klima ve třídě). Diskuse a práce v kolektivu současně pomáhá žákům osvojit si prezentaci, formulovat názory a potvrdit si svou identitu.

To přispívá k získávání potřebných kompetencí žáka pro další profesní rozvoj. Žák by se na konci základní školy měl umět orientovat nejen v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách, ale měl by také umět posoudit své možnosti v oblasti profesní případně pracovní orientace. Pro výběr dalšího vzdělávání má být tento žák schopen využít zjištěné profesní informace a poradenské služby a v neposlední řadě by se měl umět sebe prezentovat.

Je zřejmé, že k rozvoji kompetencí žáků nepřispívá jen kariérový poradce, ale také další pedagogové, zejména ti, kterých se dotýkají odpovídající průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a vzdělávací oblasti např. Člověk a svět práce, Člověk a společnost.

Hlavními tvůrci klimatu ve škole jsou učitelé. Z toho vyplývá, že každá změna systému začíná ve změně postojů jednotlivců a způsobu komunikace.

Úryvek z příručky Metodický postup pro poskytování kariérového poradenství pro 2. stupeň ZŠ.

Jak na to

Skupinové poradenství může mít podobu vzdělávání, informací, rozvoje klíčových kompetencí, exkurzí apod. Přínosem skupinových aktivit je především interakce mezi účastníky a vzájemné sdílení a inspirace. Naplánujte si tedy, čemu se budete v rámci skupinového poradenství věnovat, a to s ohledem na již probíhající aktivity na školách a cíle, kterých chcete dosáhnout. Současně nastavte pravidla, díky kterým eliminujete možná negativa práce ve skupině.

Hned v úvodu seznamte žáky o průběhu a pravidla si nastavte společně. Pokud se na nich totiž ve skupině shodnete, budou se všem snáze dodržovat. Mezi pravidly by se mělo objevit respektování naslouchání, důvěra informací, konstruktivita, iniciativa a nekritičnost.

Jedním z příkladů využití skupinového poradenství pro rozvoj kompetencí žáků a kariérové poradenství je seznámit je s měnícím se trhem práce – se zanikajícími i nově vznikajícími profesemi. Společně si můžete dohledat, jaké profese zanikají (například bednář, telefonista) nebo naopak vyhledat profese, které vznikly nedávno nebo teprve možná vzniknou (eMediamaker, agroekolog). U těchto profesí pak mohou žáci diskutovat o kompetencích, které k výkonu povolání bylo potřeba nebo naopak bude zapotřebí. Aktivit pro skupinové poradenství může být celá řada a zaměřovat se mohou jak na sebepoznání a sebe prezentaci, tak například na trh práce. Využijte pro práci, již činnosti a aktivity, které jsou ověřené a dostupné.

Tipy pro vaši práci

- ✓ Využijte dostupných pracovních listů, které najdete například na: <http://www.infokariera.cz/pro-skoly>, www.muzejivotposkole.cz/podklady, <https://infoabsolvent.cz/Rady/Clanek/7-0-52/Karierove-poradenstvi-v-pracovnich-listech>, www.impulsprokarieru.cz/pro-poradce/nastroje-a-pomucky.
- ✓ Připravte interaktivní workshop u zaměstnavatele – využít můžete nabídky na www.impulsprokarieru.cz.

Jaká je tvoje vysněná práce? #impulsprokarieru

JEDNOMU ŘÁDKU KÓDU
SE ROVNÁ TISÍC KLIKŮ
MYŠÍ. **PROGRAMOVÁNÍ**
JE MOJE HOBBY A MOJE
VYSNĚNÁ PRÁCE

Honza Č.

IMPULS
PRO KARIÉRU
A PRAXI

Představte svým žákům svět práce,
je jen na nás, jaký svět jim ukážeme

*Život je jako nepopsaný list papíru.
Záleží na tom, o čem a jak chceme psát.
Jaký chceme, aby byl náš příběh...*

Důležitý je prožitek – vezměte je ven

„Jak si žáci představují svět práce?“

Zaměřte se na spolupráci s lokálními zaměstnavateli.“

Proč je to důležité

Důležitou součástí procesu poznání světa práce je uvědomění si reality jednotlivých profesí. Blíží se okamžik, kdy se žáci budou rozhodovat o svém dalším profesním směřování, a proto je velmi žádoucí doplnit teoretickou výuku o aktivity, které žákům umožní poznat jednotlivé profese přímo v reálném pracovním prostředí, a to ideálně formou praktické ukázky, nebo rovnou možností si danou profesi vyzkoušet. Tato zkušenost mnohým z nich pomůže s výběrem střední školy.

„Naše základní škola se zúčastnila workshopu v Restauraci Beseda Třeboň. Součástí workshopu byla přednáška a debata o kladech a záporech profesí v gastronomii. Dozvěděli jsme se ale i řadu zajímavostí, například historii hamburgerů, jejich typů a druhů masa na přípravu. Nechyběla ani praktická část, na které jsme byli rozděleni do čtyř skupin a každá skupina měla samostatný úkol. Vyzkoušeli jsme si tak upečení housek, namletí masa, přípravu salátu a dressingu a přípravu domácích hranolek.“

Žák 9. třídy ZŠ

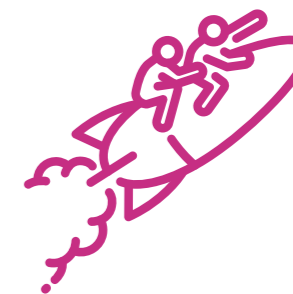
Jak na to

Aktivít je na výběr hned několik, nicméně pro všechny bude společné – aktivně zapojit žáky, a to ještě předtím, než se vydáte na burzu škol či do firmy na workshop. Žák by měl vědět, kam a proč jedete. Pomozte mu formulovat očekávání, protože pak sám bude aktivní.

Vydat se můžete například do firmy na exkurzi nebo ještě lépe na workshop, který přinese vám i žákům mnohem více informací a podnětů. Obsahuje totiž jak teoretickou, tak i praktickou část. Základem však je myslet na to, proč do firmy jedete – exkurze není výlet. Představení firmy, jejich produktů a procesů by totiž neměl být jediný program této aktivity. Firmy často mohou představit i jednotlivé profese a kompetence pracovníků. Personalista seznámí žáky s požadavky uchazeče o zaměstnání a řekne i typy či chyby u pracovních pohovorů.

Základem spolupráce se zaměstnavateli by měla být domluva na pravidlech a cílech akce. Často pak upřesnění vaší představy nebo naopak popuštění uzdy fantazie, může přinést zajímavý obsah workshopu. Firmy mohou například připravit workshop jako takovou přípravu na pracovní pohovor a žáci si mohou vyzkoušet žádat o místo nanečisto. V takovém případě může samotná aktivita začít ještě ve škole. Žákům můžete zadat úkol, aby si zjistili informace o zaměstnavateli ještě předtím, než vyrazíte a připravili si něco málo o sobě. I v případě klasičtějšího obsahu je vhodná příprava žáků. Mohou si vedle informací o firmě zjistit například, s jakými profesemi se mohou ve firmě potkat a připravit si konkrétní otázky – například na ověření kompetencí při pohovoru apod.

Při organizaci workshopu si také s firmou domluvte časový plán a program návštěvy. Praktický návod, jak lze v několika krocích zorganizovat interaktivní exkurzi, či workshop pro vaše žáky tak, aby je bavil, naleznete v následujícím mini průvodci **Jak na workshop, který baví**. Příklady vychází ze zkušeností Asistenčního centra Impuls pro kariéru a praxi (www.impulsprokarieru.cz), které realizuje Jihočeská hospodářská komora, a které takto připravilo jihočeským školám více než 500 workshopů v různých firmách a institucích.

Tipy pro vaši práci

Vhodnými aktivitami mohou být:

- ✓ Exkurze / workshopy ve firmách na www.impulsprokarieru.cz
- ✓ Dny otevřených dveří, Veletrhy práce, Burzy škol na www.burzyskol.cz
- ✓ „Není škola jako škola“ motivační spot <https://youtu.be/71TWVbVfbrU>
- ✓ „Praxe při škole je důležitá“ motivační spot <https://youtu.be/XqKHgFJv12I>

Využijte i videa nebo portálů, na které jednotlivé profese představují:

- ✓ <https://www.infoabsolvent.cz/VideoObory>
- ✓ https://www.youtube.com/playlist?list=PLBSfUsV7jtOtdyvD4Z9Vib_vSie242hek
- ✓ <https://www.budmistr.cz/>

Mini průvodce Jak na workshop, který baví

KROK 1: Výběr zaměstnavatele a jeho oslovení

Při výběru vhodného zaměstnavatele se můžete spolehnout na lokální znalost firem z vašeho regionu, využít již existujícího partnerství vaší školy, nebo se můžete pokusit oslovit jinou firmu, která bude ochotná s vaší školou spolupracovat. S vyhledáním, nebo oslovením firem vám mohou pomoci naši odborníci z Asistenčního centra Impuls pro kariéru a praxi (www.impulsprokarieru.cz), nebo kolegové z vašeho regionálního pracoviště Jihočeské hospodářské komory (www.jhk.cz).

KROK 2: Organizační zajištění, program workshopu, přípravná hodina s žáky

Při plánování workshopu, nebo exkurze nezapomínejte na detaily programu. Mnohé firmy nemají se školami dostatečné zkušenosti a může se stát, že program nebude pro žáky zajímavý. Proto v ideálním případě se domluvte s vybranou firmou, aby workshop byl interaktivní a žáci si měli možnost vyzkoušet něco vyrobit, připravit, osahat si strojní vybavení a výrobky si odnést domů a ukázat rodičům. Nezapomínejte ani na zákonné požadavky, jako je bezpečnost práce (BOZP a PO) a ochrana osobních údajů (GDPR) například, pokud budete pořizovat fotodokumentaci akce, je vhodné mít souhlasy rodičů. Se zaměstnavatelem si stanovte pevný časový rámec akce a vyžádejte si informace o osobě, která vás bude ve firmě doprovázet. Předjedte tak situaci, kdy činnost firmy bude prezentovat někdo, kdo toho o firmě moc neví, nebo naopak bude prezentace příliš dlouhá a pro žáky neatraktivní.

KROK 3: Průběh workshopu

Během workshopu dbejte na to, aby program plynul dle domluvených pravidel – mnohé firmy mají sklony pojmout akce pro školy jako příležitost odprezentovat celé své výrobní portfolio, to ale žáky brzy omrzí a mnoho jim to nepřinese. Věnujte maximum času tomu, aby se žáci aktivně zapojili do rozhovorů se zaměstnanci, či personalistou a zjišťovali informace o personální politice daného zaměstnavatele.

KROK 4: Vyhodnocení workshopu a reflexe se žáky

Jako vhodné cvičení se nám osvědčilo, když se žáci pokusí na základě získaných informací sami sestavit personální inzerát na danou pozici ve firmě. Na tuto aktivitu může být navázáno cvičení, ve kterém si žáci vyzkouší na danou pozici sestavit životopis. Databázi volných pozic firem, které se školami již spolupracují, naleznete na našem webu <https://www.impulsprokarieru.cz/nabizene-pozice>, kde najdete i další materiály k inspiraci, např. průvodce *Jak správně napsat životopis*, nebo *Jak uspět ve výběrovém řízení*. Další inspiraci naleznete rovněž na www.jobs.cz, nebo na www.prace.cz.

Pozvěte si osobnost, inspirujte

*„Osobnosti nás nejenom inspirují, ale i ovlivňují...
Zprostředkujte tento impuls žákům.“*

Proč je to důležité

Žákům umíme zpravidla dobře vysvětlit, co jaká profese obnáší. I sami žáci si často umí domyslet či zjistit jaké znalosti a dovednosti je k vykonávání dané profese potřeba. Profesi však žákům můžeme přiblížit i z jiného úhlu pohledu. Děti v tomto věku stále oplývají světem fantazie, je třeba postupně pootevírat dveře do světa dospělých. Profese jim tak mohou představit ti, kteří je dělají s nadšením. Ukažme jim, že práce není jen povinnost, jak jim často klademe na srdce, ale i radost. Není totiž nic lepšího než najít takové pracovní uplatnění, které Vás baví a naplňuje. A kdo by mohl lépe představit smysl práce a radost z ní než například samotný šéfkuchař nebo mistr svého řemesla. Kdo by lépe představil, co obnáší třeba taková tvorba webových stránek, než programátor a webový designér.

A koho hledat? Toho, kdo je schopen žákům říct nejen to CO dělá a JAK to dělá, ale také PROČ to dělá. A není tím „proč“ myšleno peníze a zisk. Právě ti, co znají své PROČ, jsou často příkladem a inspirují. A nemusí to být vždy známá osobnost. Často může velmi překvapit absolvent vaší školy, který díky tomu, že má se žáky něco společného, k nim bude mít hned o krok blíže.

„Celý život se potřebuji o někoho starat. Miluji děti, a tak jsem chtěla jít na pedagogickou fakultu obor Č. J. a TV. Talentovky z atletiky, ale tuto cestu překazily, a tak jsem směřovala na městský úřad, ale to nebyla práce úplně pro mě. Zpětně jsme možná s rodiči měli více komunikovat a možná by z toho vyšlo zdravotnictví. Nicméně, i když mě cesty do těchto oborů nezavály, nakonec jsem našla práci, která mě naplňuje a jsem v ní šťastná. Starám se o podnikatele, aby se jim žilo a pracovalo líp a denně vidím, že to má smysl. Hledat inspiraci a své vysněné povolání má smysl.“

Lenka V.

Jak na to

Chcete-li pozvat do vaší školy „osobnost“ zaměřte se zprvu na vaše okolí a zapojte do této činnosti i žáky. Zeptejte se, kdo z jejich rodičů dělá zajímavou práci a ať spolužáci reagují sami, co by je z daných povolání zajímalo. Řada rodičů si ráda udělá čas a připraví si krátké povídání o tom, co dělá. Možná ale také víte o absolventovi vaší školy, který je nadšencem do své práce, je šikovný řečník a možná tak trochu inspirující osobnost. O doporučení můžete požádat i střední školu, se kterou spolupracujete – řada z nich má šikovné absolventy, se kterými je v kontaktu. Pozvat můžete, ale i někoho z vašeho okolí – může se klidně jednat o kadeřnici, kterou práce baví. Pro žáky bude zajímavé, když jim vysvětlí, že mimo práci v kadeřnictví musí řešit například i podnikání a vše s ním spojené.

V každém případě pomozte hostům s přípravou, například formou zaslání otázek, na které budou moci při své prezentaci odpovídat. Ne každý totiž ví, jak si přednášku připravit. Právě otázky jim mohou pomoci se rozmluvit a o ostatní se zpravidla již postarají zvědaví žáci. Ale i na diskusi buďte připraveni a pár otázek si pro hosta společně se žáky připravte, ať diskusi rozhýbete.

Čas od času je pak dobré pozvat i známé osobnosti. I ti často školy navštěvují a častokrát za svou návštěvu nechtějí ani honorář. Jejich přednášku můžete připravit pro více tříd najednou. Uvidíte, že to bude zážitek nejen pro žáky, ale i vaše kolegy.

Tipy pro vaši práci

- ✓ Pozvěte influencera či youtubera.
- ✓ Pusťte si ve třídě film o známé osobnosti (Steve Jobs), dokument, přednášku nebo jděte do kina.
- ✓ „Co chceš v životě dělat“ motivační spot <https://youtu.be/nosb03o0mOY>
- ✓ Zeptejte se kolegů, na koho ze svých žáků rádi vzpomínají. Obdobně se zeptejte v okolí svých známých nebo na střední škole.
- ✓ Doporučit nebo kontaktovat osobnost vám pomůže i Asistenční centrum Impuls pro kariéru a praxi.

Životopis, pracovní pohovor

„Životopis jsou vaše pracovní schopnosti na jednom listu papíru... Ten dobře napsaný vám otevře dveře k pracovnímu pohovoru.“

Proč je to důležité

Právě strukturovaný životopis zpravidla rozhoduje o tom, zda budete nebo nebudete pozváni na pracovní pohovor. Nejpodstatnější na životopisu však možná není umět si jej v posledním ročníku základní školy sepsat. Vždyť jej žáci využijí nejdříve až za pár let. Mnohem důležitější je poznat sám sebe, uvěřit ve vlastní schopnosti a přemýšlet o nich v souvislosti s výběrem povolání.

Často ani dospělí neví, co si v životopise personalista či majitel firmy chce přečíst. Není to totiž jen přehled pozic, zaměstnavatelů, vzdělání a koníčků. To, co potřebuje budoucí zaměstnavatel znát, je: co uchazeč umí a jak to umí v práci využít, jaké má dovednosti a zda je umí v práci využít a v neposlední řadě také jaký tento člověk je. Zvládnout sestavit si dobrý a kvalitní životopis tedy obnáší sebezpoznání a až následně schopnost se prezentovat.

„Často se setkávám se životopisy, které jsou neaktuální a beze změny, i když uchazeč žádá o zcela jinou pozici. Z životopisu to poznáme. Zvláště u absolventů jsem měla pocit, že si životopis sestavili někdy v průběhu studia a na jeho konci pouze doplnili informaci, že školu dokončili. Takový životopis mě ale nezaujme. Mám z něho pocit, že zas až tak moc o naší práci uchazeč nestojí. Víím, že to tak být nemusí, ale upřímně při prohlížení několik desítek životopisů často nemáte čas přemýšlet o tom, v čem je chyba. Absolventi a vlastně i ostatní si musí uvědomit, že je to jejich „vizitka“ a často jediná šance pro zaměstnavatele, jak je poznat. Proto je třeba pochopit, že se musí věnovat podstatě tohoto dokumentu, stejně tak jako jeho vizuální a obsahové stránce. Dejte mu duši a ukažte nám, jací jste a co umíte.“

Dana F., ředitelka obecně prospěšné společnosti

Jak na to

Zaměřte se na sebezpoznání a budování sebeúcty. Budování úcty je totiž prvním krokem k našemu štěstí a lepšímu životu. Žáci si mohou vytvořit například seznam toho, v čem jsou dobří. Dejte jim na čas. Pokud si neví rady, mohou jim pomoci rodiče. Následně mohou seznam doplnit i o věci, ve kterých by si přáli být dobří. To jsou první krůčky k tomu nejen se poznat, ale také si sám sebe vážít. Diskutujte spolu ve třídě o kompetencích v souvislosti s volbou povolání a sebezprezentací vůči zaměstnavateli. Pro získání uplatnění v daných profesích, není vždy nutné mít vzdělání a praxi. Mnohdy nás naše klíčové schopnosti a dovednosti předurčují jako prospěšnějšího zaměstnance než toho, kdo daný obor vystudoval. Pro grafika je mnohem důležitější kreativita než okamžitá znalost programu, ve kterém pracuje. Pro personalistu je podstatnější empatie a komunikace než vystudování personalistiky na vysoké školy. Zkuste právě tyto souvislosti aplikovat na konkrétní profese a například formou hry vybírat mezi několika kandidáty. Tím, že žáky necháte vymyslet osoby a jejich charakteristiku, jen podpoříte jejich kreativitu. Společně pak můžete už jen přiřazovat vymyšlené kandidáty k pozicím, na které se hodí. Teď už budou vaši žáci, alias kandidáti, schopni lépe pochopit, jak životopis správně koncipovat a co by mělo být jeho obsahem či posláním. Pro názorný příklad pak i v hodině můžete sestavit strukturovaný životopis vybrané osobě, o které máte informace o jejím životě (např. vy, spolužák, známá osobnost, o které si předem najdou žáci informace apod.).

Tipy pro vaši práci

- ✓ Jak využít sociální sítě při hledání zaměstnání? Představte LinkedIn formou videa (<https://www.youtube.com/watch?v=Ki1x0z9aYzk>), či odborníka z praxe.
- ✓ Seznamte je s úskalími internetu. Personalisté si ověřují uchazeče na internetu. Zkuste se žáky například sestavit Digitální stopu (tip na pracovní list: https://clanky.rvp.cz/wp-content/uploads/prilohy/18911/pracovni_list_pro_zaky.pdf.)
- ✓ Tip na pracovní list – Životopis: <https://dum.rvp.cz/materialy/zivotopis.html>.
- ✓ „Moje první zaměstnání“ motivační spot <https://youtu.be/EpQIZb7GXMU>

Podnikavost a kreativita

„Pokud chcete a hledáte cesty, nemůžete se ztratit...“

Proč je to důležité

V osobním i profesním životě se setkáváme s překážkami, problémy či podněty, a právě podnikavost a kreativita nám pomáhají na ně reagovat a řešit je. Podnikavý člověk, je ten, kdo je schopen převádět myšlenky do praxe, je tvořivý a schopen zavádět novinky a současně nést rizika. Takový člověk umí plánovat a řídit projekty s cílem dosáhnout určitých cílů. Podnikavost je tedy přínosná pro všechny jak v práci, tak i doma a ve společnosti. Využijí jí majitelé firem pro své podnikání, ale i zaměstnanci. Díky podnikavosti lépe chápeme souvislosti práce a jsme schopni využít příležitosti.

„S podnikavostí se setkávám denně díky mé práci na Jihočeské hospodářské komoře. Přichází k nám lidé s nápady, kteří chtějí poradit jak na ně. Často to však ví sami nejlépe. Potřebují jen ukázat cestu. A o to jde. Řada z nás má nápady, ale bojí se je realizovat, neví jak na to. Stačí si však promyslet myšlenku ze všech úhlů, posoudit informace a zvážit souvislosti a nebát se rozhodnout. A praxe mi ukazuje, že to funguje. I díky tomu řada těchto šikovných podnikavých lidí, kteří prošli našimi kurzy, úspěšně zaměstnala sama sebe a dnes nám nabízejí své výrobky či služby. Myslím, že podnikavost je v každém z nás. Jen je třeba k ní otevřít dveře.“

Michaela Fouňová, Jihočeská hospodářská komora

Jak na to

Způsobů bude jistě celá řada. Základem je však vždy vytvořit takovou situaci, kdy žák bude čelit výzvě či překážce a aktivně na ní reagovat a hledat řešení. Může jít o skupinovou či individuální práci. Je však potřeba žáky vést, nebo ještě lépe být jim průvodcem v hledání jejich vlastního výsledku.

Zkuste nejprve skupinovou práci. V týmu se totiž vždy pracuje lépe, pokud tedy jako tým funguje. I kolegové v práci se často inspirují navzájem. Představte problém, ke kterému budete společně či v několika skupinkách hledat řešení. Vhodné je vymyslet takové zadání, které je žákům blízké. Může jít o zorganizování školního turnaje či výstavy, onemocnění kuchařek a problému se zajištěním stravy nebo zorganizování školního výletu či oslavy.

Nápady je však třeba rozvíjet a vy byste se měli stát pro žáky při plnění úkolu jejich průvodcem a projekt byste také měli umět posoudit. Proto se zaměřte na detaily řešení:

- ✓ **Pro koho** akci dělám – kdo je náš zákazník, co potřebuje a očekává a jak jej oslovíte.
- ✓ **Kolik** to bude stát a kde na to vezmu – přinese mi akce zisk, mohu nalézt sponzora.
- ✓ **Jak** má vypadat ideální řešení, ale i jak lze aktivitu uskutečnit i s minimálními náklady.
- ✓ **Kdy** je možné akci spustit a jak vše načasovat.
- ✓ **Proč** to dělám – co mi to přinese.
- ✓ ... a nezapomeňte také na to posoudit rizika a jak je eliminovat či odstranit.

Tipy pro vaši práci

- ✓ Příklady, pracovní postupy a videa na <http://podnikavost.cz/>
- ✓ Umožněte žákům, aby se sami zapojili a vyzkoušeli si podnikavost v rámci soutěže – www.soutezapodnikej.cz
- ✓ Využijte již ověřené vzdělávací programy – například <https://jaczech.org/>, <http://www.nuv.cz/p/centrum-fiktivnich-firem>
- ✓ Podnikavost není doménou dneška – ukažte, že v každé době byli podnikaví lidé... <https://www.youtube.com/watch?v=iwr91aF0xfE>
- ✓ Dle věku žáků pak můžete pustit film či ukázky například Sociální síť o zakladatelích Facebooku, film Steve Jobs a možná Vás napadnou i další.

Jaká je tvoje vysněná práce? #impulsprokarieru

VŽDYCKY MĚ
BAVILO **TVOŘIT**.
JEDNOU CHCI ŠÍT
PRO SVĚTOZNÁMÉ
HVĚZDY.

Zuzka R.

Výběr střední školy není jednoduchý,
pomozte žákům se zorientovat.

*Volba další vzdělávací cesty není jednoduchou záležitostí
a jedná se o problém aktuální v každé době. Proto
je potřeba žákům při jejich rozhodování pomáhat a radit.
Rozhodnutí ovlivní jejich budoucnost.*

Kde hledat informace

*„Není škola jako škola, jak ale vybrat tu pravou?
Je to váš život, vyberte si svou vlastní cestu...“*

Proč je to důležité

Výběr střední školy ovlivní celý náš život. Správné rozhodnutí nás může posunout rychleji k vysněnému povolání, proto je nutné výběru střední školy věnovat dostatek času a nenechávat rozhodnutí na poslední chvíli.

Většina žáků je ještě v deváté třídě stále nerozhodnuta a škola může v jejich volbě sehrát nezastupitelnou roli. Nejde jen o výběr oboru, ale také konkrétní školy. Žák by měl např. zvážit, jak to bude s dojížděním, zda škola nabízí možnost ubytování, jak vypadají přijímací zkoušky, nebo jaké je uplatnění absolventů.

„Dobrý den,

dcera je v 9. třídě a neví na jakou školu jít. Má jednotky a dvě dvojky z M a Fy. Baví ji design interiéru, každou chvíli by chtěla něco jiného. Chvíli na zubního laboranta, ona je taková hračička, sešity má vybarvené, podtrhané. Jsme od Českého Krumlova, nechce na intr, chce být každý den doma, tedy nejdál do Českých Budějovic. Můžete mi poradit?“

Dotaz rodiče na kariérového poradce

Jak na to

Dnes není problém najít informace na internetu, ale při rozhodování mohou hrát i další okolnosti velký význam, které na webových stránkách škol nenajdete jako např. atmosféra ve škole, popovídání si již se žáky vyšších ročníků apod. Využijte tedy každé příležitosti, která se vám naskytne a vezměte žáky na burzu škol, informujte žáky o dnech otevřených dveří a motivujte je, aby navštívili co možná nejvíce škol a měli dostatek informací pro své rozhodnutí. Tím to však nekončí. Doporučujeme, aby si jak žáci, tak poradci veškeré informace průběžně zaznamenávali. Pro žáky bude snazší se ke svým poznámkám vrátit a objektivně hodnotit vybírané školy. Poradce si tímto způsobem udrží přehled o aktuální nabídce jednotlivých škol.

Velice důležité je vysvětlit žákům, na jaké informace se mají zaměřit, jaké otázky si připravit na zástupce středních škol a případně je s nimi projít nejen individuálně, ale i v rámci celé třídy. Dotazy jednoho mohou být inspirací pro druhého žáka.

V této fázi také nezapomeňte žákům přiblížit realitu trhu práce. Každý obor může být zajímavý, ale ne každý se na něj hodí. Důležité je také reflektovat uplatnitelnost na trhu práce – sledujte trendy a diskutujte se žáky o platových podmínkách, náročnosti jednotlivých profesí: Zeptejte se jich, na jaké pozici si představují, že nastoupí a kam se mohou reálně dostat za 5, 10 let od nástupu?

Tipy pro vaši práci

- ✓ Databáze středních škol na www.infoabsolvent.cz, www.impulsprokarieru.cz
- ✓ Burzy škol – www.burzyskol.cz
- ✓ Pusťte žákům motivační spot „Není škola jako škola“ <https://youtu.be/71TWVbVfbrU>
- ✓ Dny otevřených dveří – <https://www.stredniskoly.cz/dny-otevrenych-dveri>
- ✓ Besedy se středoškoláky – pozvěte své bývalé žáky

Kdo mi poradí

Mohlo by se zdát, že žáci radu nepotřebují. Všechno ví a jsou nad věcí. Zkušený pedagog však rozpozná signály, kdy žák tápe a chytá se pomyslného stébla.

Proč je to důležité

Na rovinu si přiznejme, že většina žáků sama nevyhledá pomoc výchovného, či kariérového poradce na škole. O to důležitější je dát žákům další zdroje informací a vést je k tomu, aby dokázali informace dobře třídit a vyhodnocovat. Žák potřebuje mít nad věcmi kontrolu a chce si vytvořit svůj vlastní názor. Pokud však nemá dostatek informací, může rozhodnutí dopadnout nedobře.

Podle průzkumu společnosti „Než zazvoní“, která pravidelně zjišťuje názory žáků, by více než 40 % učňů a 27 % budoucích maturantů dnes rádo svá rozhodnutí o volbě školy přehodnotilo.

„Dobrý den,

chtěla bych se zeptat, jestli nemáte nějaký tip na SŠ s historickým zaměřením? Mám velmi ráda dějepis a chtěla bych studovat dějiny naší země nebo jiných zemí... Tenhle rok se mám rozhodnout, a tak chci poprosit o radu. Předem děkuji za odpověď. :-)

žákyně 9. třídy

Jak na to

Představte se žákům a potažmo rodičům jako ta osoba = kariérový poradce, jež nabízí služby v oblasti výběru střední školy a budoucího povolání. Kromě znalosti toho, co žáka baví a co ho zajímá, vstupují do procesu rozhodování o výběru školy další podněty, které má možnost kariérový poradce zapracovat do celkového výběru. Je důležité vyvolat u žáků pocit důvěry, že se mohou na kohokoli ve škole obrátit.

Na webu školy je většinou zveřejňována osoba kompetentní za oblast kariérového poradenství a její kontakty. Ale často zde chybí informace o tom, jaké služby škola v oblasti kariérového poradenství nabízí a pro koho jsou určeny, s jakými partnery v této oblasti spolupracuje apod. Postarejte se tedy o to, aby tyto i další zajímavé informace byly kompletní.

Vaším cílem by tak mělo být zviditelnění funkce kariérového poradce a získání si postavení důležité osoby při rozhodování žáků o jejich budoucí cestě. Aby tomu tak bylo, je potřeba si nastavit komunikační strategii o kariérovém poradenství a přiblížit jí co nejvíce k zainteresovaným osobám, a to nejen uvnitř školy na pedagogických radách, ale i směrem k:

- ✓ **žákům** (konzultační hodiny, nástěnky, web, sociální sítě, výuka),
- ✓ **rodičům** (web, třídní schůzky, rodičovský portál),
- ✓ **dalším relevantním aktérům** (web, dny otevřených dveří či další akce školy, média, odborné publikace).

Tipy pro vaši práci

- ✓ Aktualizujte stránku o kariérovém poradenství na vaší škole, uveďte odkazy na relevantní zdroje.
- ✓ „Kdo je kariérový poradce“ motivační spot <https://youtu.be/RkNWkpqIWkw>
- ✓ Zapojte se aktivně do zájmového testování žáků, výsledky sdílejte i s rodiči.
- ✓ Spolupracujte s dalšími organizacemi a domluvte se, zda na ně můžete uvést na svém webu odkaz (PPP, JHK, Asistenční centrum Impuls pro kariéru a praxi, infoabsolvent.cz).

Přihláška – přijímací řízení – přijetí rozhodnutí (3P)

Podáním přihlášky na střední školu končí výběr střední školy, nikoliv proces kariérového poradenství.

Proč je to důležité

Konečně se pro něco rozhodli! Aby proces výběru střední školy byl ale dokončen, je potřeba odevzdat přihlášku. I s tou je potřeba žákům pomoci. A i když se mnozí žáci, rodiče, ale i někteří pedagogové mylně domnívají, že je takřkajíc vyhráno, je velmi důležité se kromě přípravy na přijímací řízení zaměřit i na motivaci žáků.

Potřebujeme, aby se žáci naučili převzít zodpovědnost, naučili se činit důležitá rozhodnutí a zároveň je třeba je připravit i na to, že v životě každého může přijít i neúspěch. Právě v okamžiku, kdy se žák dozví, že neuspěl v přijímacím řízení, má tendenci se přiklánět k unáhleným rozhodnutím a volí pro sebe tu nejjednodušší cestu, rezignuje na své představy a sny o budoucí profesi.

„Výběr střední školy byl pro mě hrozně náročný. Vůbec jsem nevěděla, ale nakonec díky dnům otevřených dveří jsem si vybrala...cestovní ruch a hotelovku. Obě školy mě doporučila i naše kariérová poradkyně. Přihlášky jsme vyplňovali v rámci výuky, to nebyl problém, ale komplikace nastaly, když jsem se nedostala v prvním kole ani na jednu školu a skončila jsem pod čarou. A to byl okamžik, kdy jsem začala mít strach a musela si o té situaci promluvit s odborníky. Díky tomu jsem se uklidnila a podala odvolání, které bylo již úspěšné. Nyní jsem na škole, která mě baví.“

Viktorie, 15 let

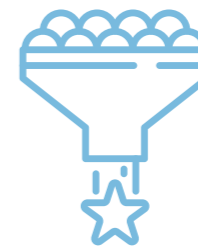
Jak na to

Rodiče i žáci mohou být někdy ze všech informací kolem přijímacího řízení na střední školy trochu zmateni. Než žáci odevzdají přihlášky, mají mnoho dotazů, proto je vhodné si připravit dopředu již odpovědi na otázky, které je často zajímají. Tento materiál by měl obsahovat obecné informace k přijímacímu řízení a podání přihlášky, jaká je organizace přijímacího řízení a z čeho se skládají přijímací zkoušky, k zápisovému lístku a případnému odvolání a jak je to s druhým kolem přijímacího řízení. Odpovědi mohou mít podobu dokumentu, který můžete vložit na webové stránky školy, příp. je rozeslat online rodičům i žákům. Pokud žák neuspěje v prvním kole přijímacího řízení, není ještě nic ztraceno a je potřeba zachovat klid. V některých rodinách nastane atmosféra opravdové životní katastrofy a kariérový poradce by měl být schopen tuto situaci uklidnit. Vytvořte si fungující systém poradenství a motivačních nástrojů pro žáky, kteří byli neúspěšní a podpořte je. Zapojte i rodinu. Nejprve doporučte odvolání a poskytněte podrobné informace rodině, tj. jak se odvolat, jak systém odvolání funguje. Mnoho žáků a hlavně rodičů se díky této možnosti zklidní a začne opět myslet racionálně.

V případě neúspěchu i při odvolání se snažte různými motivačními technikami přesvědčit žáka, že situace je stále řešitelná. Je možné se přihlásit do druhého kola, je potřeba ale žáka připravit na to, že škola, kterou si vybral, již nebude mít volná místa, a že je potřeba hledat adekvátní alternativu a nikoli hledat nejjednodušší cestu, která ale neodráží potřeby a přání žáka. V této chvíli vás musí žák vnímat jako psychickou oporu.

Tipy pro vaši práci

- ✓ Příprava na přijímačky s videokurzem SCIO <https://youtu.be/MBTcEGkV0-E>
- ✓ Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání <https://prijimacky.cermat.cz/>
- ✓ Vypište na webové stránky školy informace nebo připravte dokument obsahující otázky na dotazy žáků.
- ✓ <https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore>
- ✓ <https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/tiskopisy-prihlasek-ke-strednimu-vzdelavani-a-vzdelavani-v-1>

Na závěr z deníku kariérového poradce

30. června - o dva školní roky později

5:59 Vypínám budík, který ani nestihl zazvonit. A co mě čeká dnes? Poslední den kariérového poradce na základní škole. Půjdu učit na střední, ale kariérového poradenství se nevzdám. Ještě před novým začátkem však musím zaškolit mého nástupce.

6:01 Automaticky zapínám kávovar a po cestě do koupelny zakopávám o psa, který stále lehává na stejném místě... přemýšlím, jak nadchnout kolegu, aby ho práce poradce bavila jako mě.

7:15 Školník mě zdraví při příchodu do školy, kolega mi jako obvykle ironicky přeje dobré ráno a po cestě do kabinetu potkávám ředitele. Sice se dnešek tváří jako každý jiný den, ale pro mě a pro nového kariérového poradce je něčím výjimečným.

12:00 V jídelně na mě čeká překvapení na rozloučenou ... knedlíky s „UHO“, jak tematické. Čekám ve frontě před várnici s čajem a již registruji čekajícího kolegu, kterého mám zasvětit do nové funkce.

13:05 A je to. Kolega mi připomněl sebe před dvěma lety. Zjistil, že se nejedná o žádnou velkou vědu a řadu věcí už umí a zná. Jde hlavně o to být dobrým průvodcem mladým lidem při cestě k jejich úspěšné budoucnosti. Ještě s ním projdu svůj tahák, třeba se mu hodí pár tipů a zkušeností:

- Dávat žákům zpětnou vazbu prostřednictvím konzultací, zájmových testů atd.
- Nezapomínat na rodiče žáků, kteří je dobře znají, ale také potřebují poradit.
- Žáky chápat jako osobnosti, a ne jako někoho podřazeného.
- Zprostředkovat jim kontakt s realitou, díky exkurzím, či návštěvě odborníka.
- Nechat žáky poznat budoucí školy. Říct jim o burzách, dnech otevřených dveří aj.
- Jak vyplnit přihlášku na střední školu či napsat životopis se mohou dozvědět i v rámci běžné výuky.
- Kariérový poradce na to není sám. Jeho role je připravit a zkoordinovat aktivity, aby - kariérové poradenství bylo dostupné každému, kdo jej potřebuje.
- A když poradce neví? Nevadí. Je spousta knih, typů či míst, kde může sdílet zkušenosti ostatních či si nechat poradit.

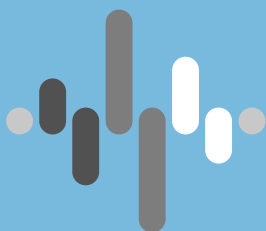
15:30 Žlotovo. Myslím, že kolega svůj tahák, jak říkají moji žáci, „dotunil“. Ještě si připsal telefonní čísla, kde se poradit a metodická opora je hotová.

23:05 Ještě, než usnu, uvědomuji si, že mám radost. Loučím se se základkou, ale ne s kariérovým poradenstvím.

Nám, KARIÉROVÝM PORADCŮM, totiž dává smysl být u toho, když se našim žákům otevírá budoucnost.

Zapojte se do spolupráce škol a firem

IMPULS

PRO KARIÉRU
A PRAXI

www.impulsprokarieru.cz

#impulsprokarieru

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY